

K Z O M B U N D L A K Ń A T
Z B A D A Ń

Warszawa, sierpień 2010

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/111/2010

PREFERENCJE PARTYJNE

W SIERPNIU

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Wydarzenia ostatnich dni dotyczące sporu o krzyż przed Pałacem Prezydenckim ponownie zaostrzyły podziały polityczne w Polsce i pokazały, że „zjednoczenie” Polaków po smoleńskiej katastrofie oparte było jedynie na chwilowych emocjach smutku i żałoby, nie zaś na wspólnych wartościach i wspólnej wizji państwa. Tłumione w okresie żałoby, a także w czasie kampanii wyborczej emocje społeczne ujawniły się z większą siłą. Sierpniowe badanie¹ realizowaliśmy w okresie, kiedy spór wokół krzyża dopiero się rozpoczynał – już po nieudanej próbie jego przeniesienia, ale w dużej części jeszcze przed demonstracją przeciwników pozostawienia krzyża na Krakowskim Przedmieściu. Spór o krzyż – i szerzej o miejsce religii i Kościoła w życiu publicznym – prawdopodobnie będzie miał wpływ na kształt sceny politycznej i poparcie dla poszczególnych ugrupowań. Na razie jednak układ preferencji partyjnych nie zmienił się w stosunku do poprzedniego miesiąca.

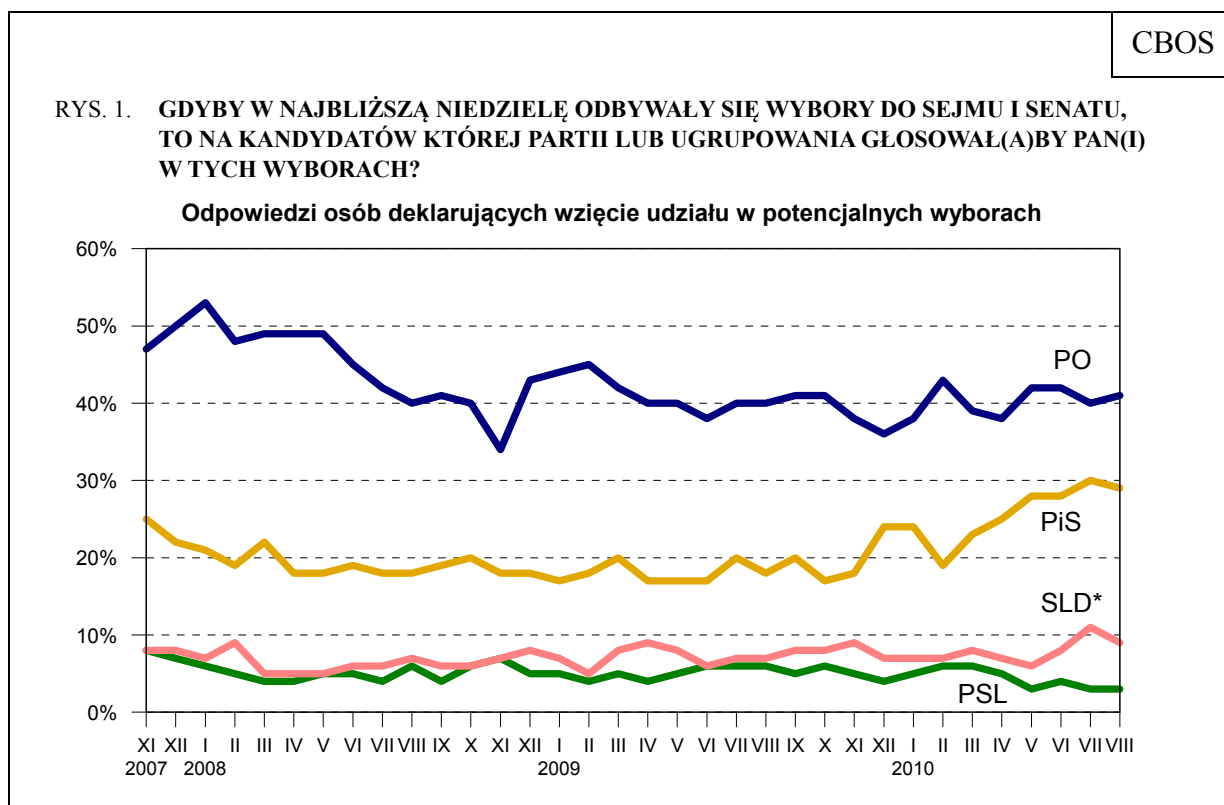
Po typowym dla okresu przedwyborczego wzroście zainteresowania Polaków partycypacją w życiu publicznym, odsetek osób deklarujących gotowość udziału w ewentualnych wyborach parlamentarnych maleje. W sierpniu chęć uczestniczenia w hipotetycznych wyborach do Sejmu i Senatu zadeklarowało 65% ankietowanych, o 3 punkty procentowe mniej niż w lipcu i o 6 punktów mniej niż w czerwcu.

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań									
	XI 2009	XII 2009	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010
	w procentach									
Na pewno wziął(ę)lbym w nich udział	47	48	53	53	56	63	68	71	68	65
Nie wiem, czy wziął(ę)lbym w nich udział	19	19	18	16	17	16	13	14	12	14
Na pewno nie wziął(ę)lbym w nich udziału	34	33	28	32	27	21	20	15	20	22

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (243) przeprowadzono w dniach 5 – 11 sierpnia 2010 roku na liczącej 986 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się już teraz, ich zwycięzcą zostałaby PO, na którą chce głosować nieco ponad dwie piąte zadeklarowanych wyborców (41%). Drugie miejsce przypadłoby PiS, który mógłby liczyć na głosy 29% potencjalnych uczestników wyborów. Do Sejmu weszłoby jeszcze SLD, popierane przez 9% wyborców. W ciągu ostatniego miesiąca poparcie dla tego ugrupowania nieznacznie zmalało (o 2 punkty). Oznacza to, że lipcowa poprawa notowań SLD, będąca efektem dobrego wyniku Grzegorza Napieralskiego w wyborach prezydenckich, okazała się krótkotrwała.

* XI 2007 – III 2008 deklaracje poparcia dla koalicji Lewica i Demokracji (SLD+SdPI+UP+PD)

Od czterech miesięcy utrzymują się niskie notowania PSL, na który – tak samo jak w lipcu – chce głosować 3% potencjalnych uczestników wyborów.

Spośród pozostałych ugrupowań niewielkie poparcie uzyskały w sierpniu: KPEiR, LPR, Partia Kobiet oraz UPR (po 1%).

Blisko co siódma osoba deklarująca udział w ewentualnych wyborach (14%) jeszcze nie wie, na którą z partii oddałaby swój głos.

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*									
	XI 2009	XII 2009	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010
	w procentach									
Platforma Obywatelska RP	38	36	38	43	39	38	42	42	40	41
Prawo i Sprawiedliwość	18	24	24	19	23	25	28	28	30	29
Sojusz Lewicy Demokratycznej	9	7	7	7	8	7	6	8	11	9
Polskie Stronnictwo Ludowe	5	4	5	6	6	5	3	4	3	3
Krajowa Partia Emerytów i Rencistów	1	1	0	0	1	1	0	0	0	1
Liga Polskich Rodzin	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1
Partia Kobiet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Unia Polityki Realnej	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1
Partia Demokratyczna – demokraci.pl	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0
Polska Partia Pracy	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
Samoobrona RP	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0
Socjaldemokracja Polska	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0
Stronnictwo Demokratyczne	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Unia Pracy	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Inne	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0
Trudno powiedzieć	22	23	19	19	18	17	15	14	11	14
N=	473	489	551	527	553	649	667	687	599	626

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach

Układ preferencji partyjnych, który ukształtował się po katastrofie smoleńskiej i utrzymał w okresie wyborów prezydenckich, okazał się, jak na razie, dość trwały. Dominującą pozycję w rankingu partii politycznych zachowuje PO, nadal liczną grupę zwolenników ma PiS. Stosunkowo mniej stabilne są notowania SLD. Po ubiegłomiesięcznym wyniku tej partii – najlepszym od wyborów parlamentarnych w 2007 roku – jej notowania nieco się pogorszyły. Nadal niskie poparcie uzyskuje PSL, co jest efektem nie tylko zakończonego słabym rezultatem udziału Waldemara Pawlaka w wyborach prezydenckich, ale także – jak można sądzić – dobrych notowań PiS, który ma stosunkowo wielu wyborców na terenach wiejskich. W kontekście ostatnich wydarzeń otwarte pozostaje pytanie, w jaki sposób spór o krzyż – będący być może początkiem dyskusji o obecności symboli religijnych i Kościoła w życiu publicznym – wpłynie na preferencje partyjne Polaków.

Opracowała
Beata ROGUSKA